

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

VILNIAUS MIESTO 2 APYLINKĖS TEISMAS

2005 m. balandžio 14 d. Nr. 1020-12-13
Vilnius

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Finansinio audito 2-ojo departamento direktorės V. Atraškienės 2004-05-31 pavedimu Nr. 1020-12 valstybinė auditorė Marijana Matilda Bajarskienė atliko Vilniaus miesto 2 apylinkės teismo finansinį auditą.

Audito užduotis

Audituojamas subjektas – Vilniaus miesto 2 apylinkės teismas (toliau – Teismas), adresas Gedimino pr. 40/1, LT-01502 Vilnius, identifikavimo kodas 9144335. Teismas kaip biudžetinė įstaiga, išlaikoma iš valstybės biudžeto lėšų.

Audituojamu laikotarpiu Teismui vadovavo teismo pirmininkas Algimantas Valantinas, vyresniosios finansininkės pareigas ėjo Irena Marčenko.

Auditotos Teismo 2004 metų finansinės ataskaitos: išlaidų sąmatų vykdymo 2005-01-01 balansas (Forma Nr. 1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005-01-01 ataskaita (Forma Nr. 2) ir kitos ataskaitos (formos Nr. 6, 8, B-1, B-12), apyskaitos (formos Nr. 3, 4, 7).

Audito tikslas – įvertinti vidaus kontrolę įskaitant finansų valdymą, valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2004 metų finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl metinės biudžeto įvykdymo apyskaitos, biudžeto projekto ir ataskaitos apie valstybei nuosavybės teise priklausantį turta, dalis.

Ši ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o finansinių ataskaitų vertinimas bus nurodytas valstybinio audito išvadoje, kuri bus pateikta Valstybinio audito reikalavimų nustatytu laiku.

Audito atlikimo tvarka ir audituotos sritys

Finansinis auditas atliktas pagal valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymu Nr. V-26 (2004-01-20 įsakymo Nr. V-12 redakcija) patvirtintus Valstybinio audito reikalavimus.

Audito metu įvertinta vidaus kontrolės aplinka, atliktos savarankiškos procedūros pagal audito programas, kurios buvo sudarytos šioms sritims:

- darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų;
- ilgalaikio turto;
- prekių ir paslaugų naudojimo.

Trumpalaikio turto, atsargų ir sandorių auditas atliktas pagal prekių ir paslaugų naudojimo programą.

Finansinės veiklos rezultatai

Teismas 2004 metais vykdė vieną programą „Bylų nagrinėjimas“ (programos kodas 1.2). Lietuvos Respublikos 2004 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu (2003-12-11 Nr. IX-1884 su vėlesniais pakeitimais) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-02-03 nutarimu Nr. 110 „Dėl 2004 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo pagal tvirtinamas programas patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) Teismo vykdomai programai buvo patvirtinta 3 589,0 tūkst. Lt asignavimų, iš kurių 2 499,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui.

Be to, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-05-19 nutarimu Nr. 592 „Dėl asignavimų paskirstymo“ minimaliai mėnesinei algai ir bazinei minimaliai algai padidinti teismui buvo skirta 27,0 tūkst. Lt asignavimų (iš jų 20,6 tūkst. Lt darbo užmokesčiui). Iš viso Teismui 2004 metais buvo patvirtinta 3 616,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų.

Pagal Teismo išlaidų sąmatos duomenis didžiausią visų išlaidų dalį sudaro išlaidos darbo užmokesčiui 2 459,6 tūkst. Lt (68,0 proc. visos patvirtintos išlaidų sumos), socialinio draudimo įmokoms 779,4 tūkst. Lt (21,6 proc. visos patvirtintos sumos), prekių ir paslaugų naudojimui 377,0 tūkst. Lt (10,4 proc. visos patvirtintos išlaidų sumos).

Teismas 2004 metais gavo 3 615,9 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų. Teismas panaudojo visus gautus asignavimus (kasinės išlaidos sudarė 3 615,9 tūkst. Lt) pagal išlaidų sąmatoje numatytus išlaidų straipsnius. Faktinės išlaidos 2004 metais sudarė 3 624,9 tūkst. Lt arba 9,0 tūkst. Lt (3 624,9 tūkst. Lt – 3 615,9 tūkst. Lt) didesnės, nei kasinės išlaidos.

Teismas su finansinėmis ataskaitomis pateikė Programų uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijų įvykdymo 2005-01-01 ataskaitą (forma Nr. B-12), kurios duomenimis 2004 metais Teisme

išnagrinėtos 9 952 teisinės bylos (planas – 7450 bylos) ir taip numatytas programoje uždavinys „Išnagrinėtų bylų ir kitų procesinių sprendimų skaičius“ įgyvendintas 133,5 proc.

Klaidos, pažeidimai, netikslumai

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 6 str. 1 punktu asignavimų valdytojams suteikta teisė biudžetiniais metais, ne vėliau kaip likus 10 dienų iki atitinkamo ketvirčio pabaigos, keisti jų vadovaujamų biudžetinių įstaigų programai numatytų biudžeto asignavimų pagal ekonominę klasifikaciją paskirtį, neviršijant programai patvirtintų bendrųjų asignavimų išlaidoms, apie tai informuojant Finansų ministeriją. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 (2004-06-15 redakcija) patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 77.5 punktu nurodyta, kad valstybės biudžeto asignavimų valdytojai keičia įstaigų programų sąmatas, pateikę Finansų ministerijai pažymas apie asignavimų pakeitimus, kai tie pakeitimai daromi padidinus išlaidas turtui įsigyti iš kitų išlaidų straipsnių.

Teismo pirmininkas, kaip asignavimų valdytojas, ilgalaikio turto už 1 345,2 Lt (Mini virtuvė) nustatyta tvarka nepakeitė asignavimų paskirties pagal ekonominę klasifikaciją, nepatiksline išlaidų sąmatos. Neužtikrino vadovaujamos įstaigos finansinių ataskaitų teisingumo. Manome, kad Teisme nepakankama vidaus kontrolė asignavimų panaudojimo srityje.

Kiti pastebėjimai

Vadovaujantis Teismų įstatymo 120 straipsnio 15 punktu ir 127 straipsnio 1, 2 dalimis, biudžeto ir investicinių programų projektus sudaro asignavimų valdytojai – teismai, kurie pasiūlymus dėl savo biudžetų projektų pateikia Teismų tarybai svarstyti. Aprobavusi pasiūlymus dėl pateiktų biudžeto projektų, Teismų taryba juos pateikia svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

Lietuvos Respublikos finansų ministras 2003-12-17 įsakymu Nr. 1K-301 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto programos sąmatos ir skaičiavimų formų patvirtinimo“ patvirtino valstybės biudžeto sąmatos ir skaičiavimų formas.

Lietuvos Respublikos Seimas 2003-12-11 priėmė Lietuvos Respublikos 2004 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų patvirtinimo įstatymą, kuriuo Teismui buvo patvirtinta 3 364,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų. Lietuvos Respublikos Seimui 2004-06-22 priėmus Lietuvos Respublikos 2004 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimo įstatymą, Teismui asignavimai buvo padidinti 225,0 tūkst. Lt ir sudarė 3 589,0 tūkst. Lt.

Audito metu nustatyta, kad Teismas šiai (225,0 tūkst. Lt) padidintai asignavimų sumai finansų ministro minėtu įsakymu Nr. 1K-301 patvirtintos išlaidų prekėms ir paslaugoms apskaičiavimo formos (BFP-2) ir valstybės valdžios, valdymo, teisėsaugos, vidaus reikalų, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apskaitos institucijų ir įstaigų darbo užmokesčio

apskaičiavimo formos (BFP-3) nerengė ir pasiūlymų dėl biudžeto projekto Teismų tarybai neteikė, todėl negalime įvertinti asignavimų padidinimo pagrįstumo.

Teismų įstatymo 96 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad teisėjų darbo užmokestis nustatomas įstatymu.

Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos, kuriomis nustatytas teisėjų darbo užmokesčio mažinimas, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2001-07-12 nutarimu pripažintos prieštaraujančiomis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsniui, 109 straipsniui, 114 straipsnio 1 daliai ir Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintam teisinės valstybės principui, todėl teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimui netaikomos.

Nuo šio Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimo paskelbimo minėtos Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos nebuvo nei pakeistos, nei pripažintos netekusiomis galios.

Teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimą, vadovaudamasi Teismų įstatymo 120 straipsnio 20 punktu, Teismų Taryba yra išaiškinusi 2003-03-07 nutarimu Nr. 84 „Dėl pritarimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų išvadai“, 2003-06-06 nutarimu Nr. 113 „Dėl pritarimo papildomai Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų išvadai“ ir 2004-04-02 nutarimu Nr. 207 „Dėl pritarimo darbo grupės parengtai teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimo metodikai“. Atsižvelgiant į šiuos nutarimus, Teisme teisėjų darbo užmokestis apskaičiuojamas taikant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-06-24 nutarimą Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-06-30 nutarimą Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisės saugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-12-28 nutarimą Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisės saugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“, reglamentuojančiais teisėjų tarnybinių atlyginimų koeficientus, tarnybinių atlyginimų priedų už išstarnautą laiką kintamus dydžius ir nustatyto tarnybinio atlyginimo (koeficiento) padidinimą 1,75 karto.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2001-07-12 nutarimo konstatuojamosios dalies II.1 punkte nurodė, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-06-24 nutarimu Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“ bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-12-28 nutarimu Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisės saugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“ nustatytas teisinis

reguliuojamas nebegalioja nuo Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo įsigaliojimo.

Teismo išlaidose didžiausią dalį sudaro išlaidos darbo užmokesčiui 2 459,6 tūkst. Lt (68,0 proc.), o iš jų teisėjų darbo užmokestis sudaro 1 362,7 tūkst. Lt, arba 37,7 proc. visų patvirtintų asignavimų. Atsižvelgiant į tai, kad iki šiol teisėjų darbo užmokestis nėra tinkamai sureguliuotas įstatymu, mes negalime pareikšti nuomonės dėl biudžeto lėšų, skirtų teisėjų darbo užmokesčiui, panaudojimo teisėtumo.

Rekomendacijos

Teismo pirmininkui Algimantui Valantinui rekomenduojame numatyti vidaus kontrolės priemones, užtikrinančias valstybės biudžeto lėšų naudojimą pagal Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 6 straipsnio 1 dalies ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 (2004-06-15 nutarimo Nr. 751 redakcija) patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 77 punkto reikalavimus.

Finansinio audito 2-ojo departamento direktorė

Vida Atraškienė

Valstybinė auditorė

Marijona M. Bajarskienė

Susipažinome:

Teismo pirmininkas

Algimantas Valantinas

Vyresnioji finansininkė

Irena Marčenko